

ת"פ 26913/02/14 - מדינת ישראל נגד דאהוד מחאמיד

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 26913-02-14 מדינת ישראל נ' מחאמיד
תיק חיצוני: 68891/2014

בפני	כב' השופטת טל תדמור-זמיר
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	דאהוד מחאמיד

החלטה

זוהי החלטה בבקשת הנאשם להחזרת תפוס - רכב מסוג אופל קורסה מ.ר. 18-565-29 (להלן: "הרכב").

רקע ועובדות

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של הסעת תושבי אזור שלא כדין - ארוע מיום 11.2.04. עם מעצרו של הנאשם, תפסה המשטרה גם את הרכב.

הנאשם הודה במיוחס לו, הורשע ומועד הדיון נדחה לצורך קבלת תסקיר וטיעונים לעונש, אלא שלדידו של הנאשם יש להחזיר לו הרכב כבר עתה ולא להמתין עד גמר ההליך המשפטי.

לאחר קבלת תגובת המאשימה לבקשה, התקיים דיון במעמד הצדדים.

טענות הצדדים

הנאשם טוען כי המאשימה לא ציינה בכתב האישום שבכוונתה לחלט את הרכב בהתאם לסעיף 39 לחסד"פ. על כן ומשהמאשימה טענה כי הרכב מוחזק כ"מוצג" בלבד, הרי שלאור הודאת הנאשם במיוחס לו, אין עוד צורך בהחזקת הרכב.

עוד טוען הנאשם כי בנסיבות ממילא לא יהיה מקום להורות על חילוט הרכב, שכן חוק הכניסה לישראל מאפשר חילוט רכב רק כאשר מדובר בהרשעה שניה ואילו לנאשם זו הרשעה ראשונה.

ב"כ הנאשם הפנה להנחיות קצין חילוט וטען כי בהתחשב בשנת ייצור הרכב (1996) ושווי (4,000 ₪), ברי כי הרכב לא יחולט בסופו של הליך. כן הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, נשוי ואב לארבעה ילדים ועתר להשבת הרכב בכפוף להטלת עיקול במשרד הרישוי וחתימה על התחייבות.

המאשימה מתנגדת להשבת הרכב. לטענתה, כתב האישום כלל הודעה מפורשת בדבר כוונת המשיבה לחלט את הרכב, נסיבותיה של העבירה מחמירות, שכן המבקש נתפס כשהוא מסייע 3 שב"חים, ולכן בדעתה לחלט את הרכב בסיום ההליך.

עוד נטען כי החזרת הרכב לנאשם תקשה על חילוטו העתידי, שכן קיים חשש שהוא ימכר או ימסר לצד ג' ולמאשימה לא תהיה שליטה עליו.

המסגרת הנורמטיבית

תפיסת חפצים, החזקתם בידי המשטרה וחילוטם על ידי בית המשפט נבחנים לאור תכליתן של הוראות פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש] התשכ"ט - 1969 (להלן: "**הפקודה**"), כשהסעיפים הרלבנטיים לענייננו הם סעיפים 34,37,39 לפקודה.

תפיסת חפץ והחזקתו בידי המשטרה כרוכים בפגיעה בזכות הקניין של הבעלים, המעוגנת כיום בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. מול הפגיעה בזכות הקניין עומדים שיקולים אחרים שיסודם באינטרס הציבורי כגון הבטחת קיומו של ההליך הפלילי. תפיסת חפץ מיועדת להבטיח בין היתר כי אותו חפץ יוכל לשמש כראיה בהליך המשפטי.

המחוקק קבע הסדרים שתכליתם העיקרית להבטיח כי לצד הצורך להגשים את המטרות הנ"ל, תישמר ההגנה על זכות הבעלים ותימנע פגיעה שרירותית בה שלא לצורך.

משכך, התפתחה הגישה לפיה שומה על בית המשפט להבטיח כי הפגיעה בזכויותיו של מי שקניינו נפגע תהיה מידתית. בחינת המידתיות תיערך בהתאם לנסיבותיו הקונקרטיות של כל מקרה ומקרה.

יש לזכור כי תפיסה בפועל של רכוש היא האמצעי הקיצוני ביותר להשגת התכלית של החילוט בעתיד ובתי המשפט, בשורה ארוכה של פסקי דין שבו וחזרו על ההלכה שנקבעה ברע"פ 1792/99 גאלי נ' משטרת ישראל (10.6.99) -

"... המשך החזקת החפץ שנתפס בידי המשטרה יש בו כדי לפגוע בזכות הקניין של הבעלים - מעבר לפגיעה שהיתה בעצם התפיסה - ומכאן עשויה שתילמד חובה המוטלת על המשטרה - ועל בית-המשפט בשיבתו לביקורת על מעשי המשטרה - לבדוק ולמצוא לא אך אם תפיסת הנכס נעשתה לתכלית ראויה אלא גם אם המשך החזקת הנכס בידי המשטרה אינו פוגע בבעלים במידה העולה על הנדרש. לשון אחר: שומה עליו על בית-המשפט לבדוק ולמצוא אם קיימת חלופה אשר תשיג את תכלית "מעצרו" של הנכס, אך פגיעתה בבעל הזכות בנכס תהא פחותה מן הפגיעה בו אם תמשיך המשטרה ותחזיק בנכס"

בקשה להחזרת תפוס הינה למעשה בקשה למתן סעד זמני, עד להכרעה סופית בתפוס במסגרת הטלת העונש בתיק העיקרי. סוגית מתן הסעד הזמני בהליך פלילי לצורך הבטחת האפשרות לחילוט רכוש והשיקולים שיש להתחשב בהם בעת מתן הסעד הזמני נדונה בבש"פ 6817/07 **מדינת ישראל נ' סיטבון** (31.10.07) שם נקבע כי:

"תפיסת רכוש על מנת להבטיח את אפשרות החילוט בעתיד, בשלב בו ההליך הפלילי עודו מתנהל ולנאשם עומדת חזקת חפות, הינה צעד דרסטי השולל מבעל הרכוש את האפשרות לעשות שימוש בקניינו, לעיתים למשך תקופה ארוכה".
לפיכך אם ניתן לנקוט אמצעים 'חלופיים' שדי בהם כדי להבטיח את אפשרות החילוט או השגת תכליתו בעתיד, תוך פגיעה פחותה בקניינו של בעל הרכוש, יש להעדיף על פני סעד זמני של תפיסת הרכוש והחזקתו עד תום ההליך המשפטיים... גם בעניין זה הכלל הוא אם כן כלל האמצעי שפגיעתו פחותה, כלל המידתיות" (שם, פסקה 36 להחלטה).

כי כך, נדרשת אני לבחון אם ניתן להשיג את תכלית תפיסת הרכב בדרך של "חלופת תפיסה" שפגיעתה בזכות הקניין של המבקש פחותה (ראו רע"פ 1588/13 **סובחי נ' מ"י** (11.3.13)).

כאמור, הנאשם הודה בביצוע העבירה המיוחסת לו בכתב האישום והתיק קבוע לשמיעת טיעוני הצדדים לעונש.

מעדות הנאשם וחמיו עולה כי קיימת זיקה ברורה בין הרכב לביצוע העבירה המקימה סיכוי סביר כי המאשימה תבקש חילוט הרכב.

בעניינינו, נוכח טענת הנאשם כי הותרת הרכב כתפוס גורמת נזק רב לכל בני המשפחה מחד גיסא ועל מנת למנוע העברת הרכב לצדדי ג' או מניעת חילוטו בכל דרך אחרת מאידך גיסא, רואה לנכון להורות על שחרור הרכב בתנאים אשר יבטיחו חילוטו במידת הצורך.

כי כן, באיזון בין האינטרסים המתנגשים, מצאתי להורות על "חלופת תפיסה" לפיה הרכב יושב לנאשם בכפוף לתנאים הבאים:

(א) ניתן בזאת צו האוסר כל דיספוזיציה ברכב מסוג אופל קורסה מ.ר. 18-565-29. הצו יירשם במשרד הרישוי כתנאי לשחרור הרכב.

(ב) הנאשם יפקיד סך 6,000 ₪ במזומן או בדרך של ערבות בנקאית בקופת בית המשפט להבטחת תפיסת הרכב במידה ויחולט.

(ג) הנאשם יחתום על התחייבות שלא לבצע כל דיספוזיציה ברכב אלא לשם חילוטו על ידי המידנה.

לאור בקשת ב"כ המשיבה כפי שבאה לידי ביטוי בדיון במעמד הצדדים, **הנני מורה על עיכוב ביצוע ההחלטה עד ליום 5.5.14.**

המזכירות תשלח לצדדים העתק ההחלטה.

ניתנה היום, ל' ניסן תשע"ד, 30 אפריל 2014, בהעדר הצדדים.